

از ایده تا عمل

نگاهی به فعالیتهای باشگاه کارآفرینان نوجوان در مدرسه‌های شهر اراک

حسین معافی

مدیر دبیرستان نمونه فرهنگ اراک
مجری طرح باشگاه کارآفرینان نوجوان

پایه‌سازی این هدف می‌طلبد که در محتوای آموزشی نظام تربیت رسمی و نیز محتوای برنامه‌های رسانه‌ای در نظام تربیت غیررسمی تغییری بنیادین ایجاد شود تا نسلی تربیت شود که در چارچوب نظام معیار اسلامی به عنصر کار و تلاش بنگرد و با لحاظ عقاید، اخلاقیات و احکام اقتصادی دینی، مشارکتی سازنده در فعالیتهای اقتصادی داشته باشد؛ ضمن اینکه در مجموع حرفه‌ای بیاموزد یا به‌عنوان عنصری کارآفرین، در نظام اقتصادی کشور خلق ارزش کند.

در مدرسه، یکی از اقدامات عملی در این زمینه، می‌تواند فعالیت باشگاه کارآفرینان نوجوان برای دانش‌آموزان علاقه‌مند و دارای ایده باشد تا با آموزش و کسب مهارت‌های لازم بتوانند ایده‌های خود را به عمل تبدیل و کارآفرینی را تجربه کنند.

باشگاه کارآفرینان نوجوانان دوره‌ای است متمایز برای تربیت «نسل آینده کارآفرینان نوآور کشور» که با تلاش جمعی دفتر توسعه کارآفرینی وزارت تعاون، کار، و رفاه اجتماعی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، مرکز تربیت مربی و پژوهش‌های سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و وزارت آموزش و پرورش تأسیس شده است و از اداره کل آموزش و پرورش استان مرکزی هم مجوز فعالیت دارد. این روزها پیشرفت فناوری‌های نوین و تغییر در سبک زندگی به تغییر در شغل افراد منجر شده است؛ تا حدی که استخدام دائمی در شرکت‌ها و سازمان‌ها تقریباً از بین

در سند تحول آموزش و پرورش، با عنایت به اهمیت موضوع، یکی از اهداف کلان، «ساحت تربیت اقتصادی و حرفه‌ای» تعریف شده و در آن از نظام تعلیم و تربیت خواسته شده است نسل آینده‌ساز کشور را به‌گونه‌ای تربیت کند که: «با درک مفاهیم اقتصادی در چارچوب نظام معیار اسلامی از طریق کار و تلاش و روحیه انقلابی و جهادی، کارآفرینی، قناعت و انضباط مالی، مصرف بهینه و دوری از اسراف و تبذیر و با رعایت وجدان، عدالت و انصاف در روابط با دیگران، در فعالیتهای اقتصادی در مقیاس خانوادگی، ملی و جهانی مشارکت کند.»

همچنین، دانش‌آموزان دارای حداقل یک مهارت مفید برای تأمین معاش حلال باشند؛ به‌گونه‌ای که در صورت جدایی از نظام رسمی تعلیم و تربیت، در هر مرحله، توانایی تأمین زندگی خود و اداره خانواده را داشته باشند.

حدود و قلمرو ساحت تعلیم و تربیت اقتصادی و حرفه‌ای ناظر به رشد توانایی‌های متریبان در تدبیر امر معاش و تلاش اقتصادی و حرفه‌ای و ناظر به اموری نظیر درک و فهم مسائل اقتصادی، درک و مهارت حرفه‌ای، التزام به اخلاق حرفه‌ای، توان کارآفرینی، پرهیز از بطالت و بیکاری، رعایت بهره‌وری، تلاش برای حفظ و توسعه ثروت، اهتمام به بسط عدالت اقتصادی، مراعات قوانین کسب و کار، احکام معاملات و التزام به اخلاق و ارزش‌ها در روابط اقتصادی است.

پرورش و آموزش
نیروی کار باید
به‌عنوان یک
ضرورت مدنظر قرار
گیرد

● کمک به دانش‌آموزان برای تقویت باور نسبت به خود و کشف و واکاوی خلاقیت خود از طریق کوشش و خطا؛

● بهبود مهارت‌های اساسی مانند تصمیم‌گیری، توانایی کار گروهی، حل مسئله و شبکه‌سازی؛

● تقویت نگرش کارآفرینانه نوجوانان و افزایش خلاقیت و نوآوری، عزت‌نفس، و میل به موفقیت؛

● تغییر روش‌های تدریس متناسب با مبانی کارآفرینی، با هدف افزایش توانایی‌های کارآفرینانه دانش‌آموزان؛

● آشنا کردن اولیای دانش‌آموزان با مباحث کارآفرینی، به‌منظور تربیت کودکان و نوجوانان در تقویت توانایی‌های کارآفرینانه.

در باشگاه کارآفرینان، نوجوانان و جوانان در دو گروه سنی ۱۲ تا ۱۵ و ۱۶ تا ۱۸ سال شرکت می‌کنند. خانواده‌های آن‌ها نیز در یک جلسه توجیهی با اهداف

رفته است. از طرف دیگر، با وجود فرصت‌های کسب‌وکار و کارآفرینی در صنایع گوناگون، نیازمند انسان‌های توانا و دارای قابلیت‌های کارآفرینانه هستیم. بدین ترتیب، جریان «آموزش کارآفرینی در نوجوانان» که آینده‌سازان کشور هستند، مطرح می‌شود.

یکی از عوامل بی‌کاری، به‌ویژه بین دانش‌آموختگان، مطابقت‌نداشتن مدرک تحصیلی و علاقه‌های فارغ‌التحصیلان با اشتغال موجود در جامعه است. پرورش و آموزش نیروی کار با توجه به نیاز جامعه، باید به‌عنوان یک ضرورت مدنظر قرار گیرد. به دلیل وجود این‌گونه مشکلات، لزوم ایجاد باشگاه‌های کارآفرینی بیش‌ازپیش احساس می‌شود.

اهداف باشگاه کارآفرینان نوجوان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در مدرسه‌های دوره متوسطه دوم شهر اراک:

● توانمندسازی دانش‌آموزان در دستیابی به تجربه عملی کارآفرینی در مقیاس کوچک؛

دوره آشنا می‌شوند. این دوره‌ها فراگیر محورند، بر پایه فعالیت‌های فردی و جمعی تدوین شده‌اند و استادان کارآفرین استان آن‌ها را اجرا می‌کنند. هدف این باشگاه تربیت نیروهای خلاق، کارآفرین، ماهر، متعهد، مسئولیت‌پذیر، آینده‌نگر و آماده ورود به زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی، بر اساس معیارهای تربیتی نوین است.

فعالیت‌های اصلی باشگاه کارآفرینان نوجوان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به این شرح است:

- آموزش مهارت‌های نرم و بنیادین؛
- آموزش مهارت‌های ده‌گانه زندگی؛
- آموزش مهارت‌های کارآفرینی؛
- آموزش مهارت‌های چندگانه باشگاه؛
- آموزش مهارت مشاهده‌گری، پرسشگری، آزمایشگری، شبکه‌سازی، تخیل و معناسازی، تفکر پیوندی، تفکر طراحی، زیبایی‌شناسی، همدلی، نفوذ و اقتناع، خلق بازار و اکتشاف مشتری، کاربرد فناوری و نوآوری؛
- اجرای بازی‌های هدفمند، جذاب و درگیرکننده هوش احساسی، مبنی بر مهارت یادگیری؛

- ارزیابی و بررسی توانمندی‌های مهارت‌پذیران باشگاه؛
- آماده‌سازی مهارت‌پذیران برای کار در بستر مجازی؛
- مشاوره برای مهارت‌پذیران در بستر فناوری اطلاعات و شبکه‌های اجتماعی؛
- مشاوره برای مهارت‌پذیران روستایی؛
- ایده‌یابی و پالایش ایده‌های کارآفرینانه؛

- مشاوره تخصصی به مهارت‌پذیران باشگاه؛
- طراحی مدل کسب‌وکار مهارت‌پذیران و بررسی میزان موفقیت آن؛
- اجرای پروژه‌های کارآفرینانه ناحیه‌ای، منطقه‌ای، استانی و ملی؛
- ارائه فن‌های کاربردی؛
- تجاری‌سازی ایده‌های خلاق و تبدیل آن‌ها به محصول یا خدمت نهایی؛
- آموزش الکترونیک؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی عمومی و تکمیلی؛
- برگزاری دوره چندرسانه‌ای نحوه ارائه ایده کسب‌وکار برای مهارت‌پذیران باشگاه؛
- تشخیص، خلق و ارزیابی فرصت کارآفرینانه؛
- ارزیابی و ارائه بازخورد هوشمندانه به مهارت‌پذیران باشگاه

فعالیت باشگاه کارآفرینان نوجوان در مدرسه‌های کشور می‌تواند در تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، با تکیه بر «ساحت تربیت اقتصادی و حرفه‌ای»، ارزش‌های زیادی داشته باشد و هدف‌های زیر را دنبال کند:

- یاد دادن مهارت‌هایی که در آینده برای راه‌اندازی کسب‌وکار شخصی‌شان می‌توانند از آن‌ها استفاده کنند؛
- توانمندسازی و توسعه مهارت‌های کسب‌وکار؛
- تربیت نیروی انسانی ماهر در بخش باشگاه کارآفرینان نوجوان؛
- تسهیل تجاری‌سازی، خلق ثروت و کاهش خطرهای کسب‌وکار؛
- دسترسی به شبکه متخصصان و رهبران حرفه‌ای؛
- جریان‌سازی توسعه نوآوری‌های فناورانه؛
- سرمایه‌پذیر کردن و معرفی مهارت‌های با ظرفیت بالا.

این باشگاه فعالیت خود را در برخی مدرسه‌های منتخب دوره متوسطه دوم شهر اراک شروع کرده و موفقیت‌هایی نیز به دست آورده است. به‌عنوان نمونه، پروژه‌های روغن‌گیر سمبوسه با زمان‌پا (تایمر)، کفی‌های کفش کوهنوردی با داماسنج دیجیتال، ساخت گردنبند مسی و پروژه ساخت «برسوار» را می‌توان نام برد که به مرحله تولید و بهره‌برداری رسیده‌اند.

آقای علیرضا رضایی از دبیرستان شهید بهشتی ناحیه ۱ اراک، پروژه برسوار را در کلاس‌های آموزشی باشگاه انجام داده است. این وسیله هم می‌تواند موها را برس بزند و هم می‌تواند سشوار بکشد. آقای رضایی توانمندبودن و حرفه‌ای بودن مدرسان باشگاه کارآفرینان نوجوان و تشویق مخاطبان به کار گروهی و مدیریت کارها را از ویژگی‌های باشگاه کارآفرینان می‌داند.

فعالیت در باشگاه کارآفرینان نوجوان به مدت ۱۸ جلسه دو ساعته است. در ابتدا دانش‌آموزان هر هفته یک تا دو بار گرد هم می‌آیند و مهارت‌های کارآفرینی را یاد می‌گیرند. سرفصل‌های هر جلسه را وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ارسال و مدرسان حرفه‌ای آن‌ها را تدریس می‌کنند. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گزارش‌ها و پروژه‌های دانش‌آموزان را رصد و در صورت تأیید، گواهی‌نامه پایان دوره را صادر می‌کند.

دانش‌آموزان هر هفته گرد هم می‌آیند و مهارت‌های کارآفرینی را یاد می‌گیرند

با پوش رمزین، فیلم مرتبط را مشاهده کنید